

Larvik kommune

Årsplan 2019-20 Styrvoll barnehage

«Barnehagen med «det lille ekstra» der ungene får røtter og vinger»

« *Jeg er meg* »

Den gode samtalen Vennskap «på tvers»

Den magiske leken

Innholdsfortegnelse

Skråblikk fra mitt og ungenes skrivebord.....	s 3
Personalet barnehagens viktigste ressurs.....	s 5
Praktisk info.....	s 7
Kort presentasjon av avd.....	s.8
Samfunnsmandat - rammer.....	s. 11
Kommunale satsinger.....	s.13
Våre satsingsområder 2019-20.....	s14
1. Livsmestring med fokus på «fra ytre til indre regulering» gjennom hverdagsamtalen	
2. Helsefremmende arbeid med vekt på:	
«Jeg er meg» prosjektdeltakelse 2018-22forebygging seksuelle overgrep og vold s 17	
Bærekraftig utvikling s.19	
Planleggingsmodell.....	s.22
Progresjonsplan omsorg, danning, lek og læring.....	s. 23
Langsiktige mål og føringer.....	s.27
Visjon verdier	
Lærings og oppvekstmiljø	
Plan for overgang/sammenheng bhg – skole.....	s. 30
Trafikksikker kommune 2018-20.....	s.32
God oppvekst, Lardal 2014-18 <i>fortsatt viktige byggesteiner</i>	s.33
Samarbeid.....	s.35
Lardalbarnehagene	
Foreldresamarbeid	
Samarbeidsutvalget	
Andre samarbeidspartnere Familietjenesten, PPT, Barnevern	
Alltid underveis BTI « jeg er meg» Språkløyper.....	s. 36
Kompetanseplan personalet 2019-20.....	s.37

Skråblikk fra mitt og ungenes skrivebord.....

Å sette avtrykk på vegne av barnden røde tråden -

Å ha og ta medansvar sammen med dere foreldre for små barns liv i den mest grunnleggende, mest sjelsettende og mest formbare – livsperioden fra 0-6 år, fører med seg mange og lange tanker.

Tanker om hva vi tilbyr, valgene vi treffer på vegne av, hva disse bygger på av kunnskap, kompetanse, men også vårt mangeårige erfaringsgrunnlag.

Tanker om hvem og hvordan vi er som voksne, hvilke hensikter vi har og hva vi møter disse små menneskene med som vi har «til låns» som foreldre som personalet. Medansvaret vi har for å gi forutsetningene til å bli gangs mennesker med en ryggsekk som inneholder robusthet, omsorgsfullhet, allsidig kunnskapsrikdom, ansvarsfullhet, arbeidsslyst og utholdenhet.

Tanker om vinder som blåser i samfunnet vårt, i politiske satsinger, om alle gode og mindre gode formål som preger barnehagen og små barn livsvilkår. Om retninger kortsiktig og langsiktig, om økt læringstrykk og tøffere økonomiske rammer.

Tanker om hvorvidt det vi tilbyr, faktisk er det viktigste for den gode barndommen og gir de rette kvalifikasjonene inn i framtid vi vet lite om kravene til.

Mitt mandat og vårt mandat er å sikre den røde tråden i disse 5-6 årene, å sørge for hvile, nærhet og næring, engasjement og kunnskap, LEK, glede og humor. Samtidig betyr det helt klart å måtte velge noe.

en hverdag preget av den magiske leken

I lys av dette har LEKENS betydning og vilkår stadig dukket opp i våre diskusjoner og refleksjoner de siste åra.

« Vi må forsvare barns rett til frihet og utfoldelse gjennom lek. Kanskje er mangelen på muligheter til å uttrykke seg gjennom lek, en av de viktigste undertrykkelsesformer barn som gruppe opplever i dagens samfunn»

Dette uttalte Eli Åm (*førskolelærer og sosialantropolog*) på 80 tallet, dessverre er det i dag snart 30 år etter mer aktuelt enn noen gang. Vi må på vegne av barn løfte LEKENS fantastiske posisjon for deres utvikling og læring, og språksette i lang større grad hva den betyr for barnet i et langt perspektiv.

Margareta Øhman psykolog, forsker og barnekulturviter, er en av dagens viktigste stemmer knyttet til barns lek. Hun beskriver lek og læring godt i det hun sier: « Barnet er i leken, mens læringen er i barnet. Personalet skal ikke planlegge *hva* barn skal leke, men legge til rette for at barn skal *kunne* leke, og støtte deres planer.

Leken er små barns naturlige læringsarena, hvor bearbeiding av inntrykk og opplevelser, utvikling av sosial kompetanse og livsglede skjer parallelt. De grunnleggende kunnskaper og ferdigheter skapes og øves på i leken og i hverdagens dagligdagse gjøremål.

Gjennom leken utvikles evnen til å samarbeide, til å løse konflikter, til å forstå og til å hjelpe andre. Utkommet av dette er barna som er sosialt kompetente og som føler ansvar for egen atferd, er lydhøre ovenfor andres behov, og kan samarbeide med andre barn og voksne.

Vi skylder barna å gi dem dette grunnlaget med seg videre i livet. Vi har de faglige forklaringer på hvorfor dette er viktig, og vi har en rammeplan som støtter oss i dette. Vi skal spinne den røde leketråden tykk og solid

«Barn trenger lekekloke voksne – noe av det aller viktigste i et godt barneliv er å få fordype seg i lek.»

De lekekloke voksne er å finne i Styrvoll barnehage med LEKELYST og gode lekemiljøer i blikket .

Med senka skuldre skal ungene og personalet møte hverandre , dere foreldre, og alle skal'er og må'er i planer og satsingsområder med ro, og vissheten om at veien blir til mens vi går – **Sammen** skal vi mestre, vokse og leve den gode barndommen – liten og stor!

heidi☺

«Jeg skulle ønske dagens barn
lekte mer enn de gjør.
For den som leker som liten
får en rikdom inni seg
som man kan øse av hele livet.
Man bygger opp en varm, hyggelig
verden inni seg
En verden som gir styrke om livet blir vanskelig
Et sted man kan ty til i motgang og i sorg.» (Astrid Lindgren)

Personalet – barnehagens viktigste ressurs

Styrvoll barnehage 2019/20

Modige Engasjerte Sprelske Romslige Inkluderende

Personalet er rollemodellene og veivelgerne som hver dag legger små og store spor i ditt, og våre barns liv. Vi forvalter hver dag framtidens menneskelig kapital – det gjør vi med respekt og ydmykhet.

Den aller viktigste kvalitetsfaktoren vår er kompetente og kunnskapsrike voksne, i riktig antall, som muliggjør oppdraget om trygg tilknytning, omsorg, danning, lek og læring.

Voksne som har noe å by på gjennom den de er og den de blir i møte med ungene, foreldrene og kollegaene.

Voksne som ser og handler, som er gode på å samtale og være i dialog.

Vi er et lag sammensatt av mennesker med ulik utdanning, bakgrunn, kulturer, interesser og nasjonaliteter. Et lag med felles blick og et ønske: *Barnets beste*

Vi er modige tør granske våre valg og vår egen praksis som enkeltperson og lag. Et godt arbeidsmiljø og arbeids glede henger nøye sammen, og er en forutsetning for et godt miljø for ungene.

Vi preges av en kultur om å ville hverandres beste i vår yrkesutøvelse og som kollegaer. Vi vil og vi tar 100% ansvar!

Å være utviklingsorientert og målrettet på vegne av barn, er motoren som driver oss i Styrvoll barnehage.

Den beste barnehagen og det beste laget til å skape den, får vi imidlertid bare om vi spiller på lag; eier, foreldre og oss i personalet.

Derfor følg oss – bry deg om og med for de beste løsningene!

Styrer/enhetsleder: Heidi Skaug, 100%

Knerten 1-2 år	Vepsebolet 2-3år	Maurtua 3-5 år
Tonje Carina Holt Ped.leder 100%	Charlotte Lindem ped.leder 100%	Kirsten Engelstad ped.leder 100%
Lene Lie Barnepleier 90 %	Norunn Lie fagarb. 100%	Anita Grønnerød Fagarbeider m/videreutd.100%
Katarina Hustuft Assistent 40% Svangerskapsperm Fra 6.9.19-1.8.20		Malene Helgeland Ped.leder 100%
		

Vikarer

Vi er helt avhengig av gode vikarer. Vi er heldig og har hatt stabile tilkallingsvikarer i en årrekke. Pr i dag er Laila Gjetrang, Adriana Gonzalez , Solvår Bergem Eide de som brukes mest. Av og til Mariann Solem og vi har også avtale med et par studenter som har vært i praksis i barnehagen.

Andre

Det er vårt samfunnsansvar å legge til rette for å være et godt utdanningssted. Barnehagen har partnerskapsavtale med Universitetet Sør-øst fram til 2022, og er praksissted for barnehagelærerstudenter . Likeledes elever/studenter og andre som trenger praksisplass fra Lardal ungdomsskole, Thor Heyerdahl videregående, Norskskolen, NAV, Ifokus, Fønix mm.

Praktisk informasjon

Tlf.nr

Hovednr: 33 15 58 70 / 908 65 207 (mobil styrer)

Vepsebolet: 33 15 58 75

Knerten: 33 15 58 77

Maurtua: 33 15 58 76

Trådløs: 33 15 5871

Mail: heidi.skaug2@larvik.kommune.no

Hjemmeside: www.larvik.kommune.no

Åpningstid: 6.45-17

12 mnd – drift

Sommerstengt 3 siste ukene i juli 29,30,31 i 2020

Planleggingsdager

Barnehagen holder stengt 5 planleggingsdager i året.

Det gis beskjed i god tid på infotavler/posthyller, minst 14 dg før.

2 dager er felles for kommunen og 3 er selvstyrte.

2019/20

23.8., 6.9.,2.1., 22.5. 1 dag ennå ikke fastsatt sannsynligvis april eller juni.

Foreldremøter

Felles foreldremøte alle avd. på høsten 29.8.19

Avd.vise foreldremøter våren -20, vanligvis i mai

Kort presentasjon av avdelingene

Knerten (0-2 år)

Tonje Carina Holt, ped.leder og barnepleier Lene Kristin Lie

Avdelingens fysiske beliggenhet gir både ro og tryggende omgivelser. I år er det 6 barn på Knerten. 4 gutter og 2 jenter

Det finnes to grunnleggende behov hos ethvert menneskebarn; behovet for beskyttelse og omsorg, og behovet for å undersøke og mestre verden. Begge er grunnlaget for trygghet og livsglede. For et lite barn kommer trygghet foran alt. Menneskebarnet kommer til verden med et innebygget og automatisk «program» for å søke trygghet og beskyttelse. Nærhet til trygge voksne er helt avgjørende også for barns psykologiske utvikling. Det er gjennom nære relasjoner til omsorgspersoner at barnet utvikler seg psykologisk sett og får en opplevelse av seg selv som et sosialt individ.

Alle barn er også født med et annet grunnleggende behov, nemlig behovet for å utforske og mestre omgivelsene. Utforskertrang kommer også tidlig til syne ved at babyen smaker på og undersøker alt som er innen rekkevidde. Noen måneder ut i livet vil barnet opp og fram, med en ustyrlig utforskertrang. Det finnes altså to grunnleggende behov hos ethvert menneskebarn, to behov som går i hver sin retning, men som likevel henger tett sammen:

- *Tilknytning: barnets avhengighet og behov for beskyttelse og omsorg*
- *Utforsking: barnets selvstendighet og behov for å undersøke og mestre verden*

Behovene er avhengig av hverandre. For å kunne utforske må barn kjenne seg trygg og under beskyttelse. Det vil si at barn må ha en viss ro inni seg for å klare å være nysgjerrig på verden. På den andre siden; mens barnet utforsker verden, kan det bli både redd, sint og trøtt. Da trer behovet for nærhet og tilknytning fram igjen. På denne måten er både tilknytningsbehovet og utforskningsbehovet avhengig av hverandre, og begge er grunnleggende for trygghet og livsglede.

De minste barna i barnehagen kommuniserer med omverden, kroppslig og med lyder og ord. De minste bruker kroppen sin gjennom hele dagen, de krabber, går, løper, klatrer, ruller, skyver på gjenstander, smaker, kaster, klapper, babler, hylar og ler....hele tiden er kroppen i utforsking og bevegelse.

Avdelingens utforming er med på å understøtte hva ungene har behov for. De trenger plass, mye plass. Myke madrasser og puter, gjenstander som vipper forsiktig, trapper som utfordrer og sklier som kiler i magen. Bøker som roer ned og utfordrer språket og gjenstander og leker som utfordrer til samspill og lek. De trenger nysgjerrige voksne som er der barna er, som inviterer inn til lek og som veileder og viser samspillet med andre. Voksne som ser med det gode blikket. Det gode blikket ser ting i beste mening, leter etter muligheter for å forstå barn, relasjoner og situasjoner på mange ulike måter.

Å få bruke kroppene i UTETID, å legge gode opplevelser og erfaringer i all slags vær, med sand, vann og fart, er noe vi prioriterer omtrent daglig. Vi har gode og ulike arenaer rett utenfor døra. Arenaer der vi kan være alene og der vi kan treffe de andre ungene og voksne. 2 gapahukområder i nær tilknytning som gir små bein mestringsfølelse og skogsopplevelser et steinkast fra barnehagen.

Vepsebolet (2-3 år)

Ped.leder Charlotte Evjen Lindem og fagarbeider Norunn Lie

I år består Vepsebolet av 9 barn – 6 gutter født 2016 og 3 jenter født 2017. Vi har hovedbasen nede i tilknytning til Knerten som er 0-2 års avdeling. Vi har felles morgen/frokost og ettermiddag sammen med dem. Mange dager forflytter Vepsebolet seg til avdelingen som står ledig oppe. Her er det masse boltreplass og vi kan drive med aktiviteter som ikke er så lett å få til sammen med Knerten. 2-3 år er alderen hvor mye skjer og barna tar ulike sprang i utviklingen, både språklig, sosialt og motorisk. De er klare for verden og selvstendigheten blomstrer. Samtidig er det veldig viktig med tilstedeværende og trygge voksne som veileder og følger barna i deres utvikling. Med anerkjennelse og respekt hjelper de voksne barna å øve seg på sosiale regler og samhandling med andre. I denne alderen er barna fortsatt veldig opptatt av seg selv og sine egne behov, samtidig som nysgjerrigheten for andre er gryende og forståelsen for andres behov oppdages. Her er det viktig med voksne som er tilgjengelige og sensitive i forhold til barnas forståelsesramme og behov for hjelp til å bli en del av et fellesskap.

Leken er barnas viktigste læringsarena og den har stor plass i vår hverdag. Rolle leiken er gryende samtidig som kroppslig lek og konstruksjonsleik opptar dem. Avdelingens miljø skal gjenspeile barnas interesser og behov i lek. Små endringer eller noen ganger store er viktig grep de voksne må ta, slik at hver dag ikke blir lik. Vi ønsker at barna skal få utfolde undring, skaperglede og mestring i sin hverdag ved å gi stor plass til den frie leken og den «gode barndommen».

Språket utvikles i ulikt tempo i denne alderen, og stimulering for at språket skal spire og gro er viktig. Samlingsstunder, sang, lese bok, samtaler og hjelpe barna å språk sette handlinger og opplevelser er gode grep for å utvikle språket. Dette må vi ha fokus på hver eneste dag.

Sosial kompetanse og folkeskikk er viktige ting å lære som medmenneske og allerede som 2-3 åring er barna mottakelig og kanskje i den viktigste alderen hvor man kan begynne å minne dem på og øve litt hver dag. Vi har fokus på å si HEI når vi kommer og HADET når vi går. Ved bordet øver vi på å si takk, vente på tur og si kan jeg få. Sitte rolig på stolen og spise uten å grise altfor mye. Vi vasker hender før maten og hjelper hverandre å rydde. Får vi gjort noe vondt mot andre – gjør vi opp for oss ved å si unnskyld, gi en klem eller stryke/trøste. Men det aller viktigste vi gjør er å rose og ta

hverandre i å gjøre gode ting. Anerkjennelse og ønskede handlinger skal ha det største fokuset sammen med det å være gode mot hverandre. Vi gleder oss til å følge barna gjennom sitt år på Vepsebolet. Et spennende år i barndommens rike.

Maurtua (3-5 år)

Ped.ledere Malene Helgeland og Kirsten Engelstad , fagarbeider Anita Grønnerød

Maurtua er avdelingen for de eldste . I år er det 20 barn her. Seks 2014 barn, elve 2015 barn og et barn i 2016.

Maurtua er først og fremst en avdeling som verdsetter *leken* høyt. Barn i denne alderen elsker å utfolde seg i rollelek og bygg og konstruksjon. Rolleleken skal ha lekemiljøer som gir referanser til det virkelige liv (eks; familieliv, sykehus, tannlege, politi, brannstasjon, butikk). Bygg og konstruksjon har flere arenaer på avdelingen, som ivaretar alt fra mindre legostasjoner til store byggeplasser. Barn får stor boltreplass til hele kropp og fri fantasi i disse lekeverdene. Vi har også et «risrom» som er veldig populært. Her er det et stort basseng fylt med ris, edelstener, steiner, pinner, dyr, kjøretøyer og kjøkkenutstyr. Her kan 3-4 barn sitte. Her ivaretas eksperimentering, rollelek og bygge og konstruksjonslek.

Det gode måltidet, fysisk lek, glede og totale sanseopplevelser har vi alltid med i planleggingen for uka. Barn skal smake, føle og oppleve at kroppen og humøret har det bra. Har et barn det bra, så kommer læringen, god psykisk helse og «stå på» motivasjonen, av seg selv! Så i løpet av en uke kan vi ha: turer/friluft, alltid hjemmebakket brød, varmmat, tilrettelagte uteaktiviteter, sang/musikk/drama og tegne/male/skape.

Ekstra fokus har vi på barnets følelser og «min kropp». Vi jobber systematisk med det å bli kjent med «hele seg», både på innsiden og yttersiden. Alt skal kunne snakkes om! Vi jobber med barneopplysning som skal gi kunnskap om respekt for egen kropp og andres kropp.

På maurtua har vi skolestarterne. I år er de 6 stykker. De får gjennom året mange fine og spennende opplevelser som skal styrke dem i forhold til mestring og selvstendighet. Vi har bl.a. overnatting i bhg, svømming, turer til PI-parken i Larvik, rosaruss på våren og aktiviteter som skal gi dem ferdigheter før skolestart. De viktigste er: sosiale ferdigheter, skrive navnet sitt og rutiner som er typisk for skolen (stå i brannrekke, rekke opp hånden, komme inn når det ringer, holde orden på plassen sin)

Samfunnsmandat - Rammer for barnehagens drift

Lov om barnehager

skal sikre barn et likeverdig, kvalitativt godt pedagogisk tilbud.

Formålsparagrafen:

§1

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for **omsorg** og **lek** og fremme **læring** og **danning** som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik at respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskning. **De skal** lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. **Barna skal** utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. **De skal** ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt og anerkjenne barndommens trygt sted for fellesskap og vennskap.

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Rammeplan

Rammeplan er en forskrift til barnehageloven og fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid:

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi.

Demokrati

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap.

Mangfold og respekt

Fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barns skal oppleve at det er mange måter å tenke, handle og leve på. Gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering, og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold. Legge til rette for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, og forebygge krenkelser og mobbing.

Barnehagen skal ivareta og fremme omsorg, lek, læring og danning, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk samt syv fagområder er sentrale.:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

FN's konvensjon om barnets rettigheter

er endel av norsk lov, ved motstrid går konvensjonen foran norsk lov. Den er et redskap for å styrke barns rettigheter, og bygger på hensynet om beskyttelse, velferds- og frihetsrettigheter.

4 prinsipper er førende:

- ikke diskriminering art 2
- hensynet til barnets beste art 3
- retten til liv og utvikling art 6
- retten til å uttale seg og til å bli hørt (medvirkning) art.12

Konvensjonen framhever i art.3 at **Barnets beste** skal være grunnleggende hensyn ved alle handlinger som angår barn som foretas av myndigheter eller organisasjoner, ergo våre valg og handlinger må ses i lys av denne

Kommunale satsninger

I skjema er det synliggjort de fire hovedstolpene i satsningen, og dens undergrupper. Kurs og skoloring vil barnehageansatte få tilgang på for å få nødvendig kompetanse.

Realfag/digital kompetanse	Språk	Helse og livsmestring	Relasjonskompetanse/voksenrollen
-Realfagsprosjektet -Digital rådgiver -PI parken -Digitalisering -Kompetansegruppas opplegg	1.Omlegging av det tospråklige området 2.Poesiprojektet	-Kompetanse for mangfold -A- pedagoger -Kosthold -Måltidsglede -Svømme prosjektet Robuste barn	-Samtaler og samspill med barn -Den nødvendige samtalen -Mangfolds Kompetanse 1.Kompetanse for mangfold 2.Inkludering 3.Midler for å få flere barn i barnehagen 4.COS 5.ICDP

Livsmestring og helsefremmende arbeid i barnehagene 2017-2020

På bakgrunn i den nye Rammeplanens føringer, målsettingene i «Plan for Helhetlig oppvekst» og «Kvalitet i barnehagen», skal alle de kommunale barnehagene i Larvik ha et ekstra fokus på *livsmestring og helsefremmende arbeid* i disse 3 barnehageårene.

Under paraplyen «Helsefremmende barnehager» er det valgt 5 satsingsområder

- Voksenrollen
- Foreldre/familie
- Vennskap og inkludering
- Fysisk aktivitet
- Kosthold

I tråd med kommuneplanens samfunnsdel er *Bærekraftbegrepet* også løftet inn i barnehagenes satsingsfelt denne planperioden, det samme er deltakelse i nok et prosjekt; Larvik Språkkommune. En større forpliktende satsing for barnehage og småskoletrinn. «Språkløyper» utviklet av Utdanningsdirektoratet med 3 fokusområder – *lesing og leseaktiviteter, overganger, støttende relasjoner*. Oppstart januar 2020.

Våre satsningsområder 2019-20:

Vi har valgt 2 satsningsområder for dypdykk:

1. *Livsmestring gjennom hverdagssamtale med fokus på «fra ytre til indre regulering»*
2. *Helsefremmende arbeid:*
«Jeg er meg» - prosjektdeltakelse
Bærekraftig utvikling

1.Livsmestring

– fra ytre til indre regulering gjennom hverdagssamtalen

I høringsutkastet til ny rammeplan omtales livsmestring og helse som en del av verdigrunnlaget i barnehagen. At det å ha venner er vesentlig for barns livsmestring synes opplagt. Like grunnleggende er det at barn opplever å inkluderes, ikke ekskluderes eller mobbes. Det å lære seg å bygge gode relasjoner, beholde og ivareta gode relasjoner, er selve livsmestringens DNA.

Barn lærer disse ferdighetene gjennom **modelløring** og **positiv dialog/veiledning** i samspill med andre barn og voksne. **LEKEN** er en sentral arena.

Hovedmål:

Gjennom den regulerende og grensesettende dialogen med barn støtter og hjelper den voksne barnet til å mestre utfordringer og oppgaver barnet møter i leken og hverdagslivet i barnehagen. Barnet utvikler strategier for målrettet handling som krever planlegging og selvkontroll.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap – medvirkning og demokratisk medborgerskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- hjelpe barn til å finne strategier i seg selv som gir de hensiktsmessige væremåter i samspill med andre. **Gjennom positiv veiledning lærer barnet trinn for trinn å mestre livet.**
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Vi skal reflektere over:

- Kan vi nok om vår aldersgruppes kognitive og emosjonelle utviklingsnivå
- Hva er hensiktsmessige «danningsdialoger» med barn for å mestre progresjonen fra ytre til indre regulering?
- Aldersrelaterte metoder som er **helkonkrete** for å illustrere for barnet. En samtale med barn er/blir ofte på det «abstrakte» nivå, og for å forstå må de ha et «hjelpespråk» som viser HVA som skjedde, HVORFOR det skjedde og HVORDAN en annen strategi kan benyttes. Hvilke praksis lever på vår avd.?
- Barn utvikler nye tanker gjennom språket sitt. De må få anledning til å språksette alle sine tanker, spesielt viktig der de innøver nye og hensiktsmessige strategier. I hvilken grad gir vi barnet rom for nettopp dette? Lytte, gi tid osv.

Delmål:

Samtalen med barn preges av en empatisk og anerkjennende væremåte og bringer fram barnets subjektive beskrivelse av opplevelser, følelser - Den frie fortellingen står i fokus, for derigjennom å støtte mestring og utvikling.

«Barn blir aldri flinkere til å fortelle enn vi blir til å lytte» Kari Killen

Personalet skal:

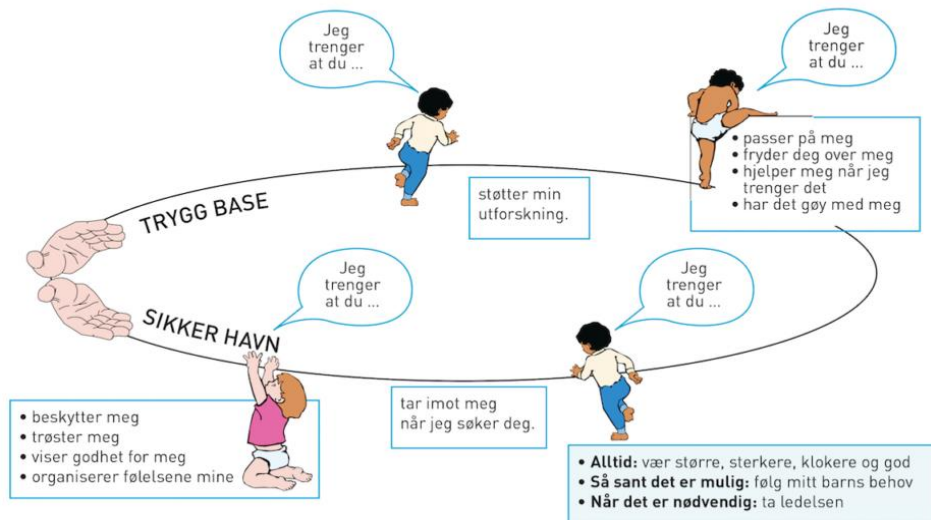
- Trene på å lytte mer – snakke mindre, øke vår sensitivitet til hvordan barn egentlig har det -bli bedre på å fange opp tegn og symptomer - tidlig identifikasjon
- Gjennom tilstedeværelse og samtaler hjelpe barn til å tenke, reflektere og uttrykke egne følelser og behov, for å øke selvinnsikt og forståelse - en undrende, utforskende tilnærming.
- Ha et bevisst forhold til ulike samtaletyper, hva som er hva og hvilke hensikt de tjener for barnet/ for foreldre
- Snakke med barn/foreldre i ulike settinger hver dag – fortelle om barnet så vel som å ha tid til å lytte
- Skape rom for fortellinger om hvordan liv leves og oppleves i og utenfor barnehagen
- Jevnlig snakke med alle barn om lekemiljø, trivsel, ensomhet, venner, utenforskap forebygge mobbing
- Etterstrebe å gi barn et språk for gode og vonde hemmeligheter i et tidlig innsats og forebyggende helseperspektiv
- Etterspørre barn og foreldres meninger etter samtaler – tiltak . Tjener middelet hensikten?
- Benytte metodeverktøyet Grønne tanker – glade barn (Vfb) med de eldste barna, Trygghets sirkelen COS

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© 2000 Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell

Personalet skal reflektere over:

- Hvem er jeg som samtalepartner – hvem eier samtalens innhold og form? Holdning/verdi
- Hvordan kommunisere med gode åpne spørsmål og innfallsvinkler? Hvordan trener vi?

2. Helsefremmende arbeid

«Jeg er meg» - prosjektdeltakelse 2018-22

«Jeg er meg» er et folkehelseprosjekt der Larvik kommune er med fra 2018-22. Prosjektet omfatter barnehager og helsestasjoner ved helsesykepleierne, og har som målsetting å forebygge og hindre seksuelle overgrep og vold mot barn.

Styrvoll bhg er en av 4 barnehager som startet dette arbeidet i 2018. Innen 2022 skal dette omfatte alle barnehagene i Larvik.

Hovedmål

Vi styrker barnets begrepsapparat om hele kroppen, fysisk som følelsesmessig, deres selvfølelse, egenverd og respekt for identitet og grenser.

Personalet skal:

- Utvide sin kompetanse og bevissthet om barns naturlige seksuelle utvikling og hvordan denne kommer til uttrykk gjennom lek og adferd
- Møte barns undring og nysgjerrighet – lyttende og åpent, og gi barn konkrete svar på det de spør om
- Utvide barns kunnskap og språk om egen kropp, om normaliteten som igjen vil gi trygghet til å fortelle om unormaliteten hvis de skulle bli utsatt for den. Gode berøringer – vonde berøringer, gode hemmeligheter – vonde hemmeligheter.
- Trene på å snakke med barn og foreldre om tabubelagte tema
- Kjenne til ulike verktøy for å identifisere, vurdere og gi respons på seksualitet som fremmer bekymring. Kjenne til verktøyet Trafikklyset Seksualitet hos barn og unge, Snakkesim
- Ha ukentlige samlinger knyttet til Jeg er meg, arbeidet skal synes i pedagogisk dokumentasjon og lekemiljø

Personalet skal reflektere over:

- Hvordan øver vi oss på samtaler med barn? Åpne/lukkede spørsmål, Oppfordrende form, Beskrivende form, gjentakelse, bekreftelse, oppsummering underveis, lyttende, tåle pauser, gyldiggjøring, skyld og skam, barn som ikke vil fortelle.
- Hvordan knyttes tema naturlig inn i lek og hverdagsaktiviteter?

Jeg ville ikke at du skulle se meg...

Men du så meg.

Strøk hånden min...

Kysset pannen min.

Tok vare på meg.

Jeg tok feil.

Jeg ville du skulle se meg.

Bærekraftig utvikling

FN bærekraft mål synes nå igjen som et nytt fokusområde under Helse og livsmestringsparaplyen for 2019/20

Rammeplanen sier at»Barna skal lære seg å ta vare på seg selv og naturen. Bærekraftig utviklingomfatter natur, økonomi og sosiale forhold, og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det.

Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. «Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge framtidige generasjoners mulighet til å dekke sine»

Vi skal legge til rette for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Vi skal sørge for at barna forstår at dagens handlinger har konsekvenser for framtida.

I Styrvoll barnehage vil det dette året handle om:

* forbruk – gjenbruk når det gjelder papair, papp,plast, glass, mat

* sortering – søppelhåndtering, fokus på kildesortering knyttet til måltid, matsvinn

* «Tur med retur» plukke søppel i naturen når vi ferdes ute

* temaarbeid – vårt ansvar som en del av kretsløpet. Blomster, insekter, fugler sett i sammenheng med våre blomsterkasser, bærbusker og frukttrær.

LEKEN *Det altopplukende livsviktige bakteppe i barnehagen vår.*

*Lekelyst – Lekemiljø – Den magiske leken
Glede, humor og sprelskhet
Rom & materialitet for lek*

« Barnet er i leken, mens læringen er i barnet.» Margareta Øhman

«Barn trenger lekemusklene for å få læremuskler» Stig Brostrøm

Hovedmål:

Alle barn får tid og rom til utfoldelse i et lekemiljø som er inspirerende, estetisk og der materiellet er preget av mangfold i type og bruksmuligheter. Lekemiljøet gir stor grad av lekelyst, glede og humor og innehar voksne som ser og understøtter det kompetente, nysgjerrige og utforskende barnet i samspill med miljøet i sin skapning av ny kunnskap og egen

Personalet skal:

- Legge våre verdier, menneskesyn og læringssyn til grunn for lekens utfoldelse og betingelser
- Planlegge for mangfoldet i leken gjennom rom, estetikk og materialitet
- Gi barn stort handlingsrom for sin skapende, karnevalske lek

- Se hva barn er opptatt av, hva de finner meningsfulle, hvordan de tar i bruk omgivelsene som utgangspunkt for videre utvikling og tilføring av nye elementer, i ny som allerede eksisterende lek
- Tilby fleksibelt materiale og møbler med flerbruksmuligheter
- Organisere materialene slik at det innbyr til bruk, vekker nysgjerrighet og inspirasjon – synlighet, tilgjengelighet
- Se ryddig og opparbeidelse av gode ryddevaner sammen med barn som en viktig måte å gi leken gode vilkår. «Fra orden til kaos til orden igjen»
- Ha respekt for barns «byggverk» og arbeid i lek som må få tid til utvikling over dager og uker
- «Si ja når vi kan og nei når vi må»

Vi skal reflektere over:

- Hva er lek – hva er ikke lek & kan voksne virkelig definere det?
- Voksnes rolle og deltakelse i leken, hvor plasserer vi oss, fordeler oss, tilstedeværelse, ser eller bare er?
- Voksnes holdninger til lek og lekens potensiale i et danning og utviklingsperspektiv
- Når leker barn best, hva kjennetegner den altoppslukende leken?
- Hvordan tåler vi den mer kaospregede – karnevalske leken?
- Hvordan bruker vi den voksnes blikk og tilstedeværelse i leken som utgangspunkt for å se ungen, bli kjent med? Hva fortelles om ungen – ungene i leken og hvordan bruker vi det videre? Tidlig innsats perspektiv
- Hvordan påvirkes og utvikles våre rom i lys av ungenes lekelyst eller mangel på lekelyst?
- Hva skaper glede og lekestjerner i øynene hos barna – og ser vi det hos alle barn hver dag?

Digital satsing Dette er et helt nytt felt for oss. I år personalet skoles i bruk av Ipad som pedagogisk verktøy gjennom kommunens kompetansesatsing. Ipad vil bli tatt i bruk i første rekke på Vepsebolet og Maurtua med 2-5 åringene.

pi-parken Som en del av Larvik kommunes satsing på realfag får skolestarterne 2 opphold i pi-parken i Larvik. 1 uke høst og 1 uke vår. Under paraplyen Kunnskapsrike barn = robuste barn Hvile- Nærhet- Næring får ungene et opphold fylt med aktiviteter knyttet til teknologi, naturvitenskap, forskning, digitale verktøy, matematikk, konstruksjon - Lek, glede, humor, engasjement, kunnskap. Her skal de lære noe nytt, få erfaringer knekke noen koder.

Planleggingsmodell

Måloppnåelse forutsetter god og systematisk planlegging. Styrvoll barnehage legger både langtidsplaner og korttidsplaner for virksomheten.

En kvalitativ god plan innehar

- Et innhold som gir mening, mestring og utvikling for barn, - betyr en forskjell.
- Metoder som sikrer barns medvirkning
- Metoder som gir planen tydelige rammer og struktur.
- Metoder for hvordan den voksens skal utøve sin profesjonelle rolle .
- Metoder og struktur for refleksjon og evaluering av arbeidet

Dokumenter;

Årsplan

Representerer de overordna linjene og peker retning for personalets arbeid og prioriteringer. Utgis også til eier, foreldre.

Årshjul/ Periodeplaner

Konkretiserer Årsplanens innhold i tema/ prosjekt, tidspkt osv. delmål, metoder , evaluering. Retningsgiver for personalet

Personalets arbeids og styringsdokument, gjøres kjent for foreldre.

Ukeplan

Konkretiserer stikkordsmessig innhold i dagene – Tavleinfo til foreldre, egen utdypende plan til personalet med ytterligere ansvarsfordeling og innholdsoversikt for den enkelte dagen.

Fra Barnehagelovens formålsparagraf har vi valgt tre *nøkkelord*. De skal fungere som planleggingstråder og evalueringstråder .;

- **Skaperglede**
- **Undring**
- **Utforskertrang**

Gjennom gode evalueringsrutiner skaffer vi oss nødvendige erfaringer for videre utvikling, og gjør oss bedre i stand til å lage en progresjonsplan fra 1-5 åringen.

Progresjonsplan: Omsorg, danning, lek og læring

Vi har startet arbeidet med å skriftliggjøre en progresjonsplan for de 4 hovedområdene i formåls§. Føringene for inneværende år:

Vennskap	<p>Oppdage hverandre som subjekter gjennom miljø som framsnakker relasjonelle handlinger.</p> <p>Opplever voksne som brobyggere i relasjoner</p>	<p>Gryende vennskap skal respekteres og gis næring</p>	<p>Har opplevelsen av å være i et miljø der vennskap er en positiv verdi for alle.</p> <p>Har ferdigheter til å kunne inkludere og klare å bygge relasjoner på tvers av kjønn og ulikheter.</p>	<p>Ha gode ferdigheter til å kunne få en venn, ta vare på en venn og beholde en venn.</p>
Danning Sosial- fungering Livsmestring	<p>Bli sett, hørt og forstått av voksne som er kjente og nære</p>	<p>Skjønne hvordan det er å være en av mange</p> <p>Oppleve grensesetting</p> <p>Livsmestring: gryende forståelse av å håndtere utfordringer og mestre motgang</p>	<p>Være en del av et fellesskap</p> <p>Oppleve utvikling av god sosial kompetanse</p> <p>Inneha ferdigheter: - empati (jeg ser meg, og jeg ser andre) - selvregulering ansvarfølelse - selvhevdelse</p>	<p>Erfaringer med demokratiske prosesser i fellesskapet</p> <p>Vite om barnas rettigheter</p> <p>Har gode ferdigheter på mestringsstrategier</p>
Lek	<p>Trygge og kjente rom, med god plass til bevegelse.</p> <p>Se seg selv sammen med andre.</p>	<p>Små grupper, konsentrert lek</p> <p>Konstruksjonslek</p> <p>Begynnende late-som-om lek</p>	<p>Gode lekerom/ kroker/ mulighet til å stikke seg bort.</p> <p>Rollelek</p>	<p>Frihet under ansvar, barna får selv lov til å bestemme innhold og regler</p> <p>Oppleve følelsen av å være alene</p>

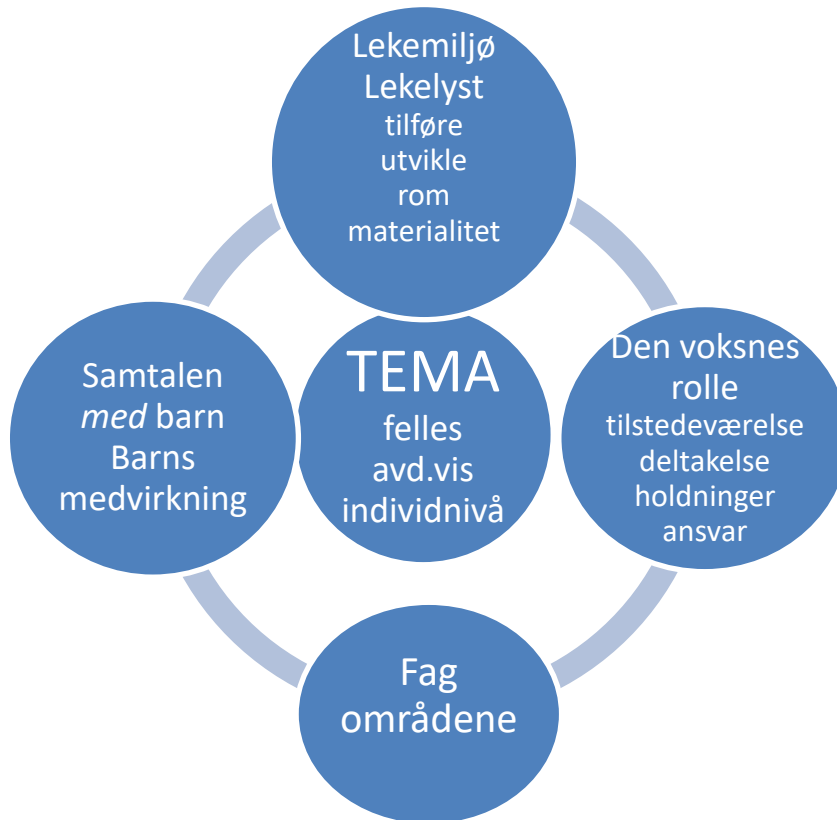
	Parallell-lek Samspill i borte-bø.		Imitasjonslek, late-som-om Symbollek Regellek og turtaking	Få tid og rom til den dype rolleleken
Læring Medvirking	Trygge rammer, med faste rutiner Stimulerende læringsmiljø Språk-stimulerende miljø tilpasset alder og modning	Tilrettelagte aktiviteter ut fra barnas interesser Oppleve å være en del av planleggingen, samtidig introduseres for nye fenomener som stimulerer til lek Barna er aktive i sin språkutvikling	Rett til å komme med egne synspunkter på egen vilkår. Det skal synes i planleggingen av barns hverdag og innhold Oppleve læringsformer som gir undring, skapertrang og mestringsfølelse	Mester det å samarbeide i gruppe og høre på hverandres ideer. Tørr å komme med egne ideer, og barnas synspunkter skal vektlegges verdi

Metodevalg

Ved planlegging av tema/prosjektarbeid/ uansett nivå kvalitetssikres og utvikles det gjennom de 4 ytre sirklene

Vi arbeider målrettet med den AUTORITATIVE VOKSEN- rollen som innebærer at:

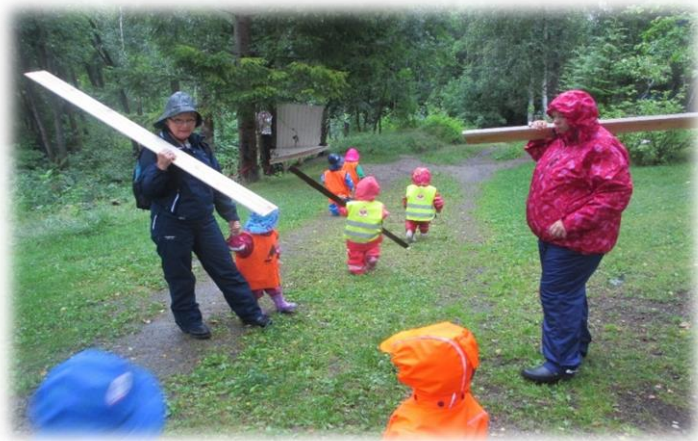
Den voksne alltid er *større, sterkere, klokere og god.* (COS)

Den voksne hjelper barnet til å forstå seg selv og andre, og viser vei omsorgsfullt og anerkjennende.

Når det er mulig: følger barnets behov

Når det er nødvendig: tar tak og ledelse.

«Vi sier ja når vi kan og nei når vi må»

Hver enkelt utøver denne praksisen i sitt arbeid ved at de:

- Har positiv kontroll – gir klare og tydelige beskjeder
- Er i forkant – barna vet hva som venter dem (unngå «blåtur følelsen»)
- Setter tydelige grenser og krav til akseptabel atferd.
- Griper inn med planlagte reaksjoner – barna vet hva reaksjonen/konsekvensen blir
- Er forutsigbar ved å arbeide etter gode rutiner og regler som skaper trygghet for barna.
- Har klare forventninger til barnet, samtidig som de er varme og aksepterende
- Ser alle barna ved å lytte til deres behov og ønsker, medvirkning og den demokratiske medborgeren ivaretas, samtidig som de tar en voksenkontroll for å ivareta felleskapets interesser.
- Skaper positive relasjoner mellom barna
- Engasjerer og bekrefter alle barn – bevisst på relasjonsbygging og den gode samtalen med barn.
- Gir oppfølging og veiledning som er forbundet med positiv atferd.
- Bruker metoder preget av støtte, hjelp og et varmt hjerte

Vi har jevnlig refleksjonsrunder på personalmøter og avdelingsmøter, og systematisk til hvert enkelt punkt i halvårsevalueringen.

Langsiktige mål og føringer

Visjon:

Barnehagen med «det lille ekstra» - der ungene får røtter og vinger

Verdier

Vårt grunnsyn:

HVERT MENNESKE HAR EN UENDELIG OG UKRENKELIG VERDI

Alle som befatter seg med Styrvoll barnehage må akseptere denne grunntanken i sin omgang med ungene, foreldre og personalet.

I tillegg til å hente vårt pedagogiske grunnsyn fra barnehagelov og rammeplan, inspireres og preges barnehagen vår av filosofien til REGGIO EMILIA.

Denne filosofien preges sterkt av en etikk som bygger på å møte andre i dialog, stikkord er delaktighet, respekt, ansvar, vennskap, tillit og omsorg.

Nøkkelordet er KOMMUNIKASJON – å lære seg å snakke og lytte, tilhører livets store spørsmål.

I Reggio sier de at unger fødes med 100 språk, og gjennom disse har ungene en rekke muligheter, uttrykk og evner som alle påvirker hverandre, og er avhengige av hverandre.

Målet er å ta vare på, og videreutvikle disse evnene.

Stimulering av fantasi og kreativitet er derfor satt i høysete, og forming er Reggio's uttrykksmiddel. Vårt uttrykksmiddel er ikke så reindyrka, men vil inneholde elementer fra forming, musikk, dans, drama, bevegelse.

Med dette som bakteppe har vi valgt 5 verdier som skal prege Styrvoll barnehage, og blinke i øynene våre hver dag vi går inn døra.

De skal synes i alle våre mellommenneskelige møter, å prege innhold og arbeidsmåter sammen med ungene.

Vi skal leve og formidle følgende verdier:

- INKLUDERENDE
- ENGASJERTE
- NYSGJERRIGE
- SPRELSKE
- ROMSLIGE

Målet er at disse verdiene er en del av hver enkelt unges væremåte og bagasje den dagen de går videre herfra.

DET RIKE BARNET – MEDBORGEREN - sterkt i sitt ønske om å vokse, lære og utforske

”Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”
Barnehageloven § 3

Vi har valgt et syn på ungen som et rikt, sterkt, dugelig og kompetent lite menneske.

En liten medborger som lærer gjennom å være delaktig og ha medvirkning og medbestemmelse i sin egen barnehagehverdag.

Medvirkning er et strekt satsingsområde i Rammeplan .

Det er viktig å understreke at medvirkning ikke er det samme som at ungene skal bestemme alt, få tildelt ansvar som ikke er deres, og at voksne skal sette seg selv og sitt oppdrageransvar på sidelinja.

Tvert imot – det handler om en lydhørhet og et samspill der voksne på bakgrunn av ungenes adferd, tilbakemeldinger og trivsel, skal ta signaler og endre kurs når dette er nødvendig. Det handler om å gi ungen anerkjennelse på sine uttrykk, bli hørt, enten de er 1 eller 5 år, utvikle evne til å begrunne de valgene man tar, samtidig lære seg gode handlingsstrategier for å mestre ikke innfridde behov i lek og samspill, når gjelder individuelle behov og når gjelder det å handle til beste for felleskapet.

For å sette ungenes rett til medvirkning ut i livet ligger en viktig holdning hos den voksne til grunn for om dette skal lykkes.

Demokratisk medborger

«Tenke sjæl og mene – kunne stå for det du sa»

Medborgerskap i barnehagen handler først og fremst om å lære seg å handle til beste for det fellesskapet barnet er en del av. Det skal lønne seg å oppføre seg!

Styrvoll barnehage er medvirkning – medbestemmelse og ansvar – plikter, en rød tråd i hele barnehagedagen

Dette fordrer:

- Å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet (rammeplan s 27)
- tid og rom til å lytte og samtale i alle hverdagens gjøremål og treffpunkter
- tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til enkeltungen og hele gruppa, som er voksne som setter rammer og er tydelig, som gir unger ansvar og frihet til egne valg etter alder og modenhet og hjelp til å reflektere over ulike strategier
- god kommunikasjon mellom ungene og personalet og personalet og foreldre
- at det er en undringskultur der unger oppfordres til å undre seg og stille spørsmål
- friheten til å være barn på egne premisser
- bruk av prosjekt-jobbing som arbeidsmetode for et mer systematisk arbeid med medvirkning.

Lærings og oppvekstmiljø

Vårt MÅL er å tilby en barnehage som:

- er til for ungene og foreldrene
- har fokus på enkeltungen alene og i samspill med andre
- er opptatt av prinsippet om likestilling mellom de to kjønn
- gir gutter og jenter like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen
- legger stor vekt på LEKEN – **gir TID og ROM**, og tilbyr et spennende og allsidig lekemiljø
- vektlegger en gla' og løsningsorientert hverdag – vi sier JA når vi kan og NEI når vi må
- gir ungene mulighet til utvikling, læring, mestring og egen erfaring gjennom formelle og uformelle aktiviteter gjennom dagen
- tilrettelegger for barn som trenger ekstra støtte i sin utvikling gjennom bruk av personalets kompetanse på tvers av avd., tilrettelegging av lekemiljøer som tilfredsstillende barnets behov, tilrettelagte aktiviteter

- legger godt grunnlag for utvikling av empati, konfliktløsning og "vanlig folkeskikk"
- gir rom for glede/humor/latter og sprelskhet

Dette skjer gjennom barnehagens viktigste ressurs, nemlig personalet. Ungene treffer **voksne** som:

- har gode og bevisste holdninger
 - som regelmessig diskuterer holdninger og verdier og utøvelsen av disse
 - som er bevisst seg selv som rollemodell og konstruktør, at det vi sier og gjør hver dag setter spor i de små menneskene vi omgås
- er aktive og omsorgsfulle med blikket retta mot ungene
- har gode kunnskaper om barn, enkeltvis og i gruppe, og om lek og lekens betydning
- som byr på sin kunnskap og kompetanse gjennom tilstedeværelse og tilrettelegging når ungen trenger det
- som alltid er villig til å være i utvikling, og å se sin egen rolle i dette
- viser glede over å være sammen med barn

Plan for overgang/sammenheng barnehage - skole

Fra besøk på SFO i høstferien

Ved overføring av barnehagene til Kunnskapsdepartementet signaliseres enda tydeligere helhetstenkningen i utdanningsløpet.

Skal vi få en god flyt der ungene er i sentrum, blir det viktig at skolen og barnehagen samarbeider og bygger på hverandres tenkning. St.mld. 16» .. og ingen sto igjen» understreker det sterkt, likeledes Handlingsprogrammet God oppvekst 2008-18 som Lardal også har forpliktet seg til. Målet er at «barn og unge i Vestfold skal få gode oppvekstvilkår og bli kvalifisert for arbeidslivet deriblant hindre frafall i videregående» - Nøkkelord er å forebygge, begrense og snu negativ utvikling og tidlig innsats i alder og forløp.

I bydel Lardal har vi i dag etablerte møtepunkter mellom barnehage og skole gjennom «Rutiner for overgang»:

«Alle overganger i et menneskes liv, er en risikoperiode. Sikring av gode overganger mellom helsestasjonen – barnehagen – barneskole - ungdomsskole - videregående skole og andre samarbeidsinstanser som skolehelsetjenesten, barnevern, PPT og NAV er viktig for å sørge for at flest mulig fullfører skoleløpet, og kommer seg ut i arbeidslivet. Dersom barn og unge med begynnende utfordringer, enten faglig eller sosialt, fanges opp tidligere enn i dag, kan det iverksettes tiltak som hindrer at problemene eskalerer i omfang. Tidlig innsats gir både bedre resultater i det lange løp, og er mindre kostnadskrevenende for kommunene.

Formålet med rutiner for overgangene i opplæringsløp er å sikre gode overganger og styrke helheten og sammenhengen i opplæringen for barn og unge i Larvik kommune. De skal videre sikre elevene bedre tilpasset opplæring, og dermed bedre læringsutbytte, samt i størst mulig grad sikre et godt samarbeid der det er behov for det

- Vi blir invitert på SFO i høst – og vinterferie.
- På våren kommer lærere, SFO leder og assistent ut til barnehagen en dag for å bli bedre kjent med barna i sitt trygge miljø.
- Barna med foreldre blir innkalt til en vårskoledag i mai der de får møte lærer og assistenter. Der blir det også mulighet for å ta skolebussen.
- Barna får gjennom året ca 12 turer til svømmebassenget på ungdomsskolen.
- Barnehagene i Lardal har 3-4 treff gjennom året hvor barna får møte hverandre.
- Barnehagene har et møte på våren hvor lærer fra skolen og barnehagelærer møtes til en times samtale. Opplysningene som gis på dette møte om barnet, er i samtykke med foreldre (på siste foreldresamtale tas dette opp).

Målet er: 1-2 dialogtreff mellom rektor, styrer, lærere fra småskoletrinnet og barnehage, for å diskutere barn i et langt oppvekstperspektiv. Hva er det skolen/barnehage erfarer av viktige perspektiver sett inn i den tidsepoken vi nå står i.

Vi vil fortsette samarbeidet mellom Lardalbarnehagene; Svarstad, Hem og Styrvoll, der 5 åringene besøker hverandre flere ganger i løpet av året. Det styrker trygghet i overgangen til skolen der barna blir kjent på tvers, og skaper arena for samarbeid og erfaringsdeling bhgpersonalet imellom.

Det er også et samarbeidsmøte mellom ped.leder og 1.klasselærer/rektor før sommeren. Nytt inn i Larvik er tilbudet om 4 hele dager på- PI parken. Her er skolestarterne i Svarstad og Styrvoll sammen og relasjoner og «bli kjent» starter allerede her.

Mål: Barna "kjenner" skolen og SFO – Barna er engasjerte og nysgjerrige i møte med skolen.

Delmål	Tegn på måloppnåelse	Tiltak for å nå målet
Barna er selvstendige og selvhjulpne i forhold til å kle på seg selv og gå på toalett	Barna kler på seg selv i riktig rekkefølge, og i forhold til vær. Barna klarer å kle på seg i et	Den voksne gir barnet tid og oppmuntring til å mestre i eget tempo modningsmessig.

	tempo som er innenfor normal tidsbruk. Barna synes det er lystbetont og viser glede over å være selvhjulpen.	
Er kjent med skolen og SFO	Viser glede og iver/nysgjerrighet når vi er på besøk – etter besøk Er innstilt og gleder seg til å begynne når tiden er der	Barna har vært på skolen og SFO i ulike settinger flere ganger i løpet av året
Læreren kjenner til barnehagens skoleforberedende arbeid - spesielt språkstimulering	<i>« ingenting kommer av ingenting og alt henger sammen med alt»</i>	Læreren inviteres til minst et besøk i barnehagen og treffer barna på deres "hjemmebane" Lærer får innblikk i hvordan og hva som vektlegges i arbeidet

Trafikksikker kommune – Systematisk arbeid for et trygt lokalmiljø

Barnehagen vår er sertifisert som trafikksikker barnehage 2018-20
«Tarkus» skal lede oss framover til ny kunnskap - sammen med barna.

I Styrvoll barnehage betyr det:

- Barnehagen arr. hver høst en trafikk-uke
- Barna har alltid refleksvest når de ferdes utenfor barnehagens område
- Alle barn skal læres og trenes i regler for fotgjengere , i bruk av refleks, skilt og veimerking og i bruk av sansene sine i trafikken
- Alle biler parkeres slik på parkeringsplassen – rygg inn, kjør ut
- Ved kjøring i bil, buss, taxi skal foresatte ha gitt samtykke, barna skal sikres forskriftsmessig
- Porter skal alltid være lukket i bhg åpningstid
Ved henting og bringing skal barn alltid gå sammen med foreldre/foresatte til og fra parkeringsplassen
- Barnehagens foreldreinfo skal årlig inneha informasjon om trafikksikkerhet

God oppvekst, Lardal! 2014-18 - fortsatt viktig forebyggende grunnsteiner

«Vi ser deg»

Hovedmål: *En bedre og mer helhetlig oppvekstarena for barn og unge.*

Delmål:

Alle barn og unge kvalifiseres til videre utdanning og arbeidsliv.

Vi har kompetanse om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon hos alle ansatte som kommer i kontakt med barn og unge

Barn og unge medvirker i saker som vedrører dem.

Alle familier blir møtt enhetlig gjennom alle livssituasjoner i våre ulike institusjoner fra 0-19 år.

«Familien som den viktigste arenaen for barn og unge»

4 fokusområder

Alle voksne ser og handler

Tidlig innsats til barn og unge

Vi samarbeider på tvers

Alle opplever mestring, barn/unge, familien og den profesjonelle

Alt dette for å forebygge, begrense og snu negativ utvikling gjennom tidlig innsats i alder og forløp. Alltid til barns beste.

Hvordan skal Styrvoll barnehage bidra ?

- God relasjonsbygging til alle barn og foreldre.
- Lav terskel for å snakke sammen og finne gode løsninger
- Sørge for å gi kjennskap til tilbud, formidle kontakt og god dialog med viktige samspillspartnere for familien og oss som Familietjenesten - helsesøstre, ruskonsulent, psykiatrisk sykepleier, NAV, PPT, Barneverntjenesten
- Via god dialog og nært samarbeid med foreldre, og bruk av samtykkeskjema , sikre helhetlig støtte og hjelp på tvers av sektorer/enheter - felles samarbeidsarenaer
- Å gi nødvendig støtte til å mestre
- Kunnskap om tegn og symptomer på skjevutvikling, observasjon og logging satt i system
- De gode hverdagsamtalene *barn- voksen, voksen –voksen* «jeg ser deg gjennom å høre deg» ,gi rom for fortellingene om livets små og store gleder og utfordringer og stille de gode og nødvendige spørsmåla
- Ta i bruk samtaleverktøyet «Samtalen med barn - dialogisk samtalemodell

- Forebyggende informasjon knyttet til rus og vold i nære relasjoner
- Ta i bruk BTI verktøyet (Bedre tverrfaglig innsats) utarbeidet for Lardal i 2017 Larvik kommune vil iløpet av 2020 implementere BTI modellen i hele kommunen. Vi vet at tidlig innsats overfor barn, unge og familier som har ekstra behov for hjelp og støtte, er helt avgjørende for deres videre utvikling og livskvalitet.

Samarbeid

Lardalbarnehagene

Barnehagefeltet i bydel Lardal vil også dette året møtes på ulike arenaer for:

1. Å sikre at alle barn i Lardal barnehagene får en felles plattform med seg i sin opplevelse og erfaringsbagasje gjennom felles satsingsområde,
2. Bruk av hverandres kompetanse i faglig sammenhenger på personalmøter/ped.ledermøter på tvers av bhg Hem Svarstad Styrvoll
3. Å dele kunnskap og kompetanse i personalet, felles erfaringsdeling på ulike møtearenaer, og felles kompetanseheving.

Foreldresamarbeid

Foreldresamarbeidet er preget av åpenhet og respekt, der personalet og foreldre hele tiden jobber sammen for de beste løsningene med ungen(e) i sentrum.

Den gjensidige samtalen til ungens beste er det som driver oss.

Vi holder hverandre informert om forhold som kan ha betydning for støtte til ungens utvikling på hjemmearenaen så vel om barnehagearenaen.

Konkrete forventninger:

At dere i barnehagen viser respekt for våre verdier og menneskesyn - *hvert menneske har en uendelig og ukrenkelig verdi*

- At dere kommer med reaksjoner på det vi gjør, både positive og endringsforslag/ønsker, gjerne stiller spørsmål til våre valg og praksis
- At vi snakker sammen raskt når utfordringer oppstår og har små møtepunkt for å finne de gode løsningene sammen
- At dere møter opp og støtter opp om dugnader, sommerfest, foreldremøter og foreldresamtaler
- At dere leser oppslagene på tavla og foreldreinfo i posthyllene
- At dere følger opp barnehagens regler, evt kommer med forslag til endringer. Eks. respekt for åpningstid kl 6.45 - kl 17, parkeringsregler rygg inn – kjør ut, sikrer barn forsvarlig, «ha med» leker kun til faste dager bortsett fra kosedyr/bøker, merking av klær, rydde hyller hver dag, tørke dresser/regntøy og har nok og riktig tøy tilgjengelig. Veileder barn som evt kommer med negativ omtale/adferd i hente og bringesituasjon, gir beskjed ved sykdom og følger anbefalte regler ved sykdom .
- At dere på eget initiativ deler viktig info med de personene , som trenger å vite, styrer /ped.leder, for god ivaretagelse av barnet psykisk som fysisk; eks ved samlivsvansker/brudd, alkohol/rusutfordringer, sykdom, arbeidsløshet, økonomiske utfordringer

Vi har mange arenaer for å sikre foreldre/foresatte medvirkningsmuligheter:

- daglig kontakt

- foreldremøter
- foreldresamtaler
- ansvarsgrupper
- HMS - planer
- Foreldreråd
- Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget Styrvoll barnehage 2019-20

Foreldrerepresentanter: Mari Syrstad leder, Sian Skjerven medlem (leder foreldrerådet) vara; Ida Halvorsen, Thea Morin Melås

Ansattes rep:

Norunn Lie og Tonje Carina Holt

Kommunens rep:

Jon Andreas Halvorsen, Ap, vara Ruth Elise T Wear, H

Sekretær: styrer Heidi Skaug

Årsplan innhold/ramme godkjent i su 27.9.19

Andre samarbeidspartnere

Familiesenteret på Fagerli drifter bydel Lardal

Helsesøster er en av de viktigste samarbeidspartnere rundt barn og familier. Vi tar gjensidig kontakt for å utveksle informasjon og rådføre oss når det er aktuelt, forutsatt at foreldre har gitt sitt samtykke. Helsesøster kan også være inne i søknadsprosesser til barnehageplass. Også ruskonsulent, psykiatrisk sykepleier er viktige medspillere.

Foruten Helsestasjon finnes tilbud som Åpen barnehage, Mødregrupper, Home-Start Familiekontakten, Samtaler/konsultasjoner, Familierådet, Psykologtjenester, Foreldreveiledning m.m.
Mer informasjon www.larvik.kommune.no/familiesenter

Barneverntjenesten

Vi samarbeider der barn og foreldre trenger ekstra hjelp og støtte på et lavterskel nivå. Målsettingen i arbeidet er å tilby hjelp og støtte så tidlig som mulig for å unngå at uheldige og vanskelige livssituasjoner som kan oppstå, påvirker barnet negativt. Rådføring og veiledning, og spisskompetanse på mange områder er å finne her både for foreldre og oss som personalet.

Alle ansatte er etter bhg loven pålagt meldeplikt og opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt overfor barnevernet når det er grunn til å tro at barnet blir mishandlet eller det foreligger andre former for omsorgssvikt.

Pedagogisk, psykologisk tjeneste PPT

De gir barnehagepersonalet faglige råd når vi trenger det. Det er faste møtepunkt hver høst og ved behov for å følge opp barn som til enhver tid trenger det. De gir individuell hjelp til enkeltbarn og foreldre på bakgrunn av søknad.

For øvrig er alle i oppvekstfeltet som har berøringspunkt med barn og familie naturlige samarbeidspartnere når det er ønsket og påkrevd, NAV, Familietjenestene med rus, psykiatri, andre støttefunksjoner i familiene under sin paraply, skole, leger mm. Slikt samarbeid krever alltid samtykke fra dere som foreldre.

Å alltid være underveis – viktige grunnsteiner

Bedre tverrfaglig innsats – BTI- er et prosjekt som forplikter alle ansatte som arbeider med barn, unge og familier innenfor Helse og omsorg, NAV og Kultur og oppvekst i Larvik. **Prosjektet skal gå fra 2019-23** Det handler om TIDLIG INNSATS, SAMORDNE TJNESTER & MEDVIRKNING for de det gjelder. Det handler om å jobbe mer helhetlig og mindre fragmentert enn i dag, og sette samarbeid og samhandling på dagsorden til beste for de det gjelder barn og familier det knyttes bekymring til, men også det forebyggende perspektivet som ligger i best mulig kvalitet i de grunnleggende tjenestene som helsestasjon, barnehage og skole. Prosjektet har mange sammenfallende sider med God oppvekst Lardal. Prosjektleder Elin Stangeby. Styrer sitter i prosjektgruppen

«Jeg er meg» En helsefremmende satsing for å fremme barn og unges helse, og livsmestring for å forebygge vold og seksuelle overgrep. Et folkehelseprogram 2018-22

Styrvoll barnehage har fått muligheten til å være med på et 4-års folkehelseprogram i kommunen. 4 barnehager og Helsestasjonene v 4 helsesøstre utgjør prosjektgruppen ledet av 1 helsesøster og 1 barnehagefaglig/styrerassistente. Arbeidet er helt i startgruppa, fram til januar 2019 er planleggingsfase. Mye mer info kommer etter hvert. Et veldig viktig og spennende arbeid står foran oss.

Pilotprosjekt Fylkesmannen og HiVe

Vi deltok i nov.2011-nov 2012 sammen med 10 andre bhg med sine 900 barn i Vestfold i dette viktige prosjektet knyttet til begrepet **danning** som ble tatt inn i formålsparagrafen -11.

Problemstillingen vi undersøkte og forsket på i egen praksis:

”Hvordan skape gode vilkår for danningsdialoger mellom barn og voksne i leken?” På litt over ett år skulle vi formulere våre faglig-pedagogiske innfallsvinkler mot dette store problemfeltet.

«Det å sette i gang et prosjekt og få det til å fungere, er noe som krever både konsentrasjon og omstillingsevne. Det tar tid å organisere systematisk lesning av utvalgt litteratur, til å finne en rimelig avgrensning av det praksisområdet en skal undersøke, og sist, men ikke minst, arbeide seg fram til hvordan erkjennelsesprosessen skal uttrykkes i ord. Til det trengs både hverdagsord og teoretiske begreper, både pedagogisk fantasi og gjennomføringsevne.» Professor Willy Aagre, prosjektleder Styrvoll barnehage har fortsatt, en vesentlig dannelsesreise som følge av denne deltakelsen.

Prosjektet ble formelt avsluttet ved at vi skrev en artikkel knyttet til vår problemstilling.

Den ble utgitt i Artikkelsamling «Barnehagen som lærings og danningsarena» fra Utdanningsdirektoratet, og spredd til hele barnehagefeltet i Norge.

Artikkelen vår har fått en del oppmerksomhet i Vestfold, og vi bruker våre funn til videre utvikling av kvaliteten i egen barnehage. Vi har lagt fram arbeidet vårt og resultater i flere sammenhenger på høgskolen, i annen erfaringsdeling i bhgfeltet, på fagdager i Kunnskapsdepartementet, samt hatt studiebesøk utenfra.

Styrvoll barnehage er 1 av 5 "Fyrtårn" – barnehager i Vestfold

I regi av Fylkesmannen deltok vi i 2006-08 i et forskende partnerskap med faglærere fra Høgskolen i Vestfold, kalt **Fyrtårn**prosjektet.

Formålet var å undersøke HVA det er som gjør barnehager gode, og HVORDAN de jobber med barns medvirkning, barns læring og barnehagens innhold og arbeidsmåter.

Vi jobbet spesielt med *den voksnes rolle knytta til barns medvirkning – hvordan den voksne fremmer barns aktive deltakelse i meningsfulle prosjekter i og utenfor barnehagen.* Vi høstet mye læring og kompetanse gjennom dette som fortsatt videreutvikles. Det har også gitt oss et viktig nettverk, og vi har delt av våre erfaringer og kunnskap med andre barnehager gjennom foredrag og studiebesøk.

Partnerskapsavtale – USN (Universitet i Sør Øst Norge 2018-2022)

I 2018 er det reforhandlet ny partnerskapsavtale med Univrsitet i Sør Øst Norge. Styrvoll bhg fikk forlenget kontrakt i perioden 2018-22. Dette gir oss god drahjelp i eget fag, til å forme framtidige barnehagelærere, gi innspill til utdanningsinstitusjonen og ikke minst få nye øyer inn på vår praksis – gjennom studentenes blikk. Dette året skal vi ha 1. og 2.klassestudenter på Maurtua.

Styrer sitter i tillegg i en referansegruppe ved høgskolen ifht innhold og utforming av barnehagelærerutdanningen.

Elever fra videregående VG1 og VG2 fagarbeider barn og unge ønskes også velkommen til oss.

Kompetanseplan personalet 2019/20

Samtalen med barn

Fortsette fokus og trening knyttet til «Opplæringsprogram og utvikling av kompetanseverktøy «Samtalen med barn og unge (DCM) og Den nødvendige samtalen» ledet av psykologispesialist Anne-Kristin Imenes 2017-18 for hele oppvekstfeltet, ledd i «God oppvekst, Lardal» 2014-18. Det vil også i løpet av bhgåret 2019/20 bli en oppfølgingssamling med Anne Kristin, kveldskurs felles for de 3 bhg i bydel Lardal

Digitale verktøy

Skolering i bruk av Ipad for hele personalet i egen barnehage i februar – 20

Språkløyper prosjekt

Skolering av hele personalet på felles planleggingsdag 2.1.20 samt en samling høsten -20 Skolering i egen barnehage fra prosjektleder og egenstudier på personalmøter gjennom hele året.

« Jeg er meg» prosjekt

Fagdager og temakveld for prosjektbarnehagene vil bli holdt, samt stedlig skolering i den enkelte barnehage ved prosjektledere IngerMarie Otterdal og Mette Omsland

BTI – bedre tverrfaglig innsats – implementering av handlingsveiledere/verktøy prosjektleder

Styrvoll barnehage - barnehagen med « *det lille ekstra* »

...der ungen får *røtter og vinger*

